

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Տ. Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա. Ի

ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ՔԱՐՈԶԸ

Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԷՆ

Ճանաչման Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Մըքոյ. ամէն:

Սիրելի հաւատացեալ զաւակներ Մեր,

Շատ ու շատ դարեր առաջ, հեռու մի փոքրիկ, մոռացուած քաղաքում Բեքդեհէմ կոչուած, մի անուր իջեւանի յարկի ներքոյ, մի բարեպաշտ մայր՝ անունը Մարիամ, ծնունդ տուեց մի արու երեխայի: Այդ պահին, գիշերուայ խոր լուսեան մէջ, երկնակամարի վրայ մի լուսաւոր աստղ ծագեց եւ երկնքի բարձունքներից լուսեց մի փաղրեց երգ՝ «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հանութիւն»:

Ծնունդ էր Փրկիչը աշխարհի՝ Յիսուս: Նրա ծնունդը աւետում էին երկնքից շողացող աստղը պայծառ եւ անմիջական երգը հրեշտակների, որ դարաւոր երազն էր աշխարհի ժողովուրդների խոնարհ զանգուածների:

Սուրբ Աւետարանը վկայում է, որ «Նա մեծ պիտի լինի եւ պիտի կոչուի Որդի Բարձրեալի ... եւ նրա թագաւորութիւնը վաիճան չի ունենալու ...», եւ որ Նա գալիս է աստուածային զօրութեամբ, այն Աստուծոյ, «որ հզօրներին տապալեց իրենց աթոռներից եւ բարձրացրեց խոնարհներին: Քաղցածներին լիացրեց բարիքներով եւ մեծատուններին ձեռնուցեց արձակեց» (Ղկա., Ա. 32-54): Այսպիսով. Յիսուս լինելով արդարութեան արեգակ եւ խաղաղութեան իշխան, նախապէս որպէս Փրկիչ ազգի մարդկան:

Եւ այսօր էլ, համայն մարդկային աշխարհը նոյն երազանքներով, նոյն սպասումներով տոգորուած, իր հայեացքը դէպի երկինք յառած, Նոր Տարուայ լուսաբացին, յուսացեալ սրով ողջունում է մանուկ Յիսուսի հրաշալի ծննդեան աւետիսը: Այս աւետիսով այսօր էլ մխիթարում են հաւատաւոր հոգիները, մխիթարում են արդարութեան եւ խաղաղութեան ծառաւի բոլոր մարդիկ, բոլոր ազգերը:

Յիսուսի ծնունդը երկնքի պատասխանն է արդարութեան եւ խաղաղութեան ծառաւի մահախոնապ սերունդների:

Հին Կտակարանի իմաստունը, նոգեպէս պարտուած եւ յուսախաբ կեանքից, մարդկանցից, դարաւոր մեղքերից ու անարդարութիւններից, աղաղակել էր՝ «Ունայնութիւն ունայնութեանց, ամէն ինչ ունայնութիւն է»:

Յիսուս եկաւ փարաւելու ունայնութեանց մուտը, քանդելու տիրապետող հզօրների աթոռը եւ բարձրացնելու խոնարհներին, բարիքներով յագեցնել ու քաղցեցնելին, անիրաւուածներին:

Յիսուս բերեց աշխարհին իր հոգու խաղաղութիւնը եւ խաղաղութեամբ սերմանեց արդարութեան սերմերը: Յիշենք Յակովբոս առաքելի մարգարէական խօսքերը, թէ՛ «Պետիկ արդարութեան խաղաղութեամբ սերմանի այնոցիկ որ առնեն զխաղաղութիւն» (Յակ., Գ. 18):

Մանաւանդ *աթոմական* մեր դարաշրջանում, հրամայականօրէն այժմէական է՝ արդարութիւնը խաղաղութեամբ սերմանելու այս պահապանը:

Այլեւս չի կարելի խօսել մարդասիրութեան ու արդարութեան մասին առանց ապահովելու նախ խաղաղ գոյակցութիւնը աշխարհի պետութիւններին:

Աստուած այնքան սիրեց մարդկանց, որ իր Որդուն աշխարհ առաւեց խաղաղութեան եւ բարի կամեցողութեան պահպանելով: Եւ ինքը Յիսուս, Աստուծոյ Որդին, հաւատարիմ իր Հօր արարչագործ կամքին, այնքան սիրեց մարդկանց, որ նրանց փրկելու համար զոհուեց խաչափայտի վրայ, խաղաղութեան պահպանող երբեքներին:

Աստուծոյ եւ Նրա Որդու՝ Յիսուսի սէրը դէպի մարդիկ, հիմնականում եւ առաջին հերթին արտայայտոււ է խաղաղարար ճեղքումներով:

Աւետարանի բոլոր մեծ պահպանների կիզակէտը սիրոյ եւ խաղաղութեան գաղափարներն են:

Մեր օրերին, աշխարհի խաղաղութիւնը պահպանելու եւ ընդհանուր կամ գէթ մասնակի զինաթափման հրամայականը՝ ամենաքիտանալի, ամենաբարդակն գաղափարն է: Այսօր ու ապագայում, եթէ մարդկութիւնը իր գոյատեւումը ապահովելու համար կարիք ունի մի գաղափարախօսութեան, դա անպատեհաբար խաղաղ գոյակցութեան գաղափարախօսութեան հաստատումն է մարդկային աշխարհում:

Մեզ համար միաբնակեցումն է, որ աշխարհի բոլոր եկեղեցիները մեր օրերին դէպի երկինք են բարձրացնում իրենց աղօթքը ի խնդիր աշխարհի խաղաղութեան:

Յոյժ միաբնակեցումն է, որ Միացեալ Ազգերի կազմակերպութիւնը մէկ ամիս առաջ, գրեթէ միաձայնութեամբ արձանագրեց իր պատմական վճիռը, *աթոմական* պատերազմը յայտարարելով «իբրեւ ամենահրէշային ոգիւր ժողովուրդների դէմ եւ ժխտումը մարդու ամենանիստական իրաւունքի, ապրելու իրաւունքի»: Այս վճիռը լուսեղէն տարելով արձանագրուած պիտի մնայ պատմութեան եւ մարդկային խղճի երկնականարի վրայ:

Ու չմոռանանք, որ մենք՝ հայերս, առանձնապէս տաճարգոյնուած ենք խաղաղութեան պահպանման հարցում, որովհետեւ լաւ ենք յիշում մեր ազգի տխուր անցեալը, լաւ ենք յիշում դարեր տարուակ մեր մայր երկրի աւերումները, կոտորածները. լաւ ենք յիշում 1915 թուականի ետաղանի սարսափը:

Պետութիւնների խաղաղ գոյակցութիւնը հայ ազգի եւ հայրենիքի գոյատեւման միակ ապահով հանապարհն է:

Այս է թելադրում մեզ Մեծ Եղեռնի երկու միլիոն նահատակների սուրբ յիշատակը:

Այս է թելադրում մեզ Սարգսրապատի հերոսամարտը:

Այս է թելադրում մեզ մեր օրերի վերածնունդն ու վերափնդունում Մայր Հայաստանի աշխարհագրական դիրքը:

Արդ, սիրեցեալ ժողովուրդ մեր որ ի Հայաստան եւ որ ի Սփիւռս աշխարհի, եթէ կամենում է՛ հայկական հայրենասիրութեան դիրքերի վրայ անհաւաք կանգնած մնալ, ապա ձեր միակ իսկալը թող լինի համախմբումը՝ Մայր Հայաստանը եւ նրա բնակչութեանը խաղաղ ու անվտանգ պահպանելու համայնականի շուրջը:

Արեւելիի Մեր գաւազները թող մնան, այո՛, միշտ օրինապահ ու շինարար քաղաքացիները իրենց բնակուած հիւրընկալ երկրների, բայց եւ միշտ աղօթող՝ ի խնդիր իրենց Մայր Հայրենիքի եւ այնտեղ ապրող իրենց քոյրերի ու եղբայրների անվտանգութեան եւ խաղաղ ծաղկման:

Մեր ազգի Մայր Եկեղեցու գերագոյն յոյսն ու երազանքը կայ ու կը մնայ լրումը Եսայի մարգարէի տեսիլի՝ «Թող իրենց սրերից խոփեւ ձուլեն եւ իրենց սուիմներից մանգաղներ, եւ այլեւս ոչ մի ազգ ուրիշ ազգի վրայ սուր չբարձրացնի եւ այլեւս չսովորեն պատերազմել» (Եսայի, Բ. 4):

Սիրելի հաւատացեալներ, այս երազանքով դիմաւորենք այս օրի եւս մեծ աւետիսը Սուրբ Մենդեան եւ աղօթենք, որ «խաղաղութեան եւ ի մարդիկ հանութեան» հրեշտակների երգը աւելի ու աւելի ճառագայթի մեր աշխարհի մարդկանց սրտերում ու կեանքում, «տրոլնեսեւ Աստուած խռովութեան Աստուածը չէ, այլ խաղաղութեան» (Ա. Կորն., ԺԴ. 33):

Ես աղօթում եմ նաեւ, որ «խաղաղութեան Տէրն ինքը միշտ խաղաղութիւն թալ մեզ ամէն ինչում» (Բ. Թեւ., Գ. 16), ձեր ընտանեկան յարկի տակ, ձեր ձեռաց գործերին, ձեր աշխատանքի վայրում, ձեր եկեղեցական համայնական կեանքում:

Շնորհ, սէր եւ խաղաղութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ. Ամէն:

6 Յունուար 1984

